

האקדמיה ללשון העברית

רשימת שמות הסדרות של החרקים

ניסן תשע"ח – מארס 2018

הוועדה לזואולוגיה הכינה את שמות סדרות החרקים בכמה ישיבות בשנים תשע"ד–תשע"ז. הרשימה נשלחה לביקורת אנשי המקצוע והערותיהם נדונו בישיבות הוועדה בשנת תשע"ח. בדיונים ובהחלטות השתתפו חברי הוועדה לזואולוגיה של האקדמיה: אנשי המקצוע – **דני גולני**, **נטע דורצ'ין**, **חנן דימנטמן** (יושב ראש עד תשע"ו), **חגי הלל**, **יוסף הלר** (יושב ראש מתשע"ז), **זוהר ינאי**, **אמנון פרידברג**; נציגי האקדמיה ללשון – **סיריל אסלנוב**, **קרן דובנוב**, **מרדכי כסלו**; מרכזת הוועדה: **רונית גדיש** (מתשע"ז).

הרשימה נשלחה לביקורת חברי האקדמיה ללשון העברית בשבט תשע"ח.

ביום כ"ה באדר תשע"ח, 12 במארס 2018, נדונה הרשימה בוועדת המינוח המרכזית של האקדמיה.

הרשימה אושרה במליאת האקדמיה ללשון העברית בישיבתה ביום י' בניסן תשע"ח, 26 במארס 2018 (ישיבה שני).

הקדמה מאת יו"ר הוועדה

החרקים, על מיליוני המינים שלהם, הם הקבוצה הגדולה ביותר בטבע. יש מהם המשמשים את האדם זה אלפי שנים, אחרים הם מטרד רציני בשל יכולתם להעביר מחלות, ויש כאלה הניזונים מגידולים חקלאיים ומסיבים נזק כלכלי רב. הם נדבך חשוב במארגי המזון של עופות, יונקים ודו-חיים. חרקים רבים ניזונים מצוף ואבקת פרחים ובעוברים מפרח לפרח הם משמשים מאביקים בעלי חשיבות עליונה; אם הם ייכחדו, ייכחדו מינים רבים של צומח.

מחלקת החרקים מתמיינת למספר רב של סדרות, שמתוכן כשלושים מצויות בישראל. בעבר ניתנו שמות עבריים לסדרות אלה (כגון באנציקלופדיה החי והצומח של ארץ ישראל כרך 3, 1989) – שמות שרבים מהם מצוינים. אף שהתקיימו דיונים של ועדת הזואולוגיה של האקדמיה בשמות הללו ובשמות רבים אחרים של חרקים, הרשימות לא הגיעו לאישור האקדמיה, ולפיכך אין להם מעמד של שמות עבריים רשמיים ומחייבים. כמו כן מאז ששמות אלה ניתנו התרחב המחקר, ורבות מן הסדרות שהוכרו לפני שלושים שנה כבר אינן מוכרות ככאלה.

הוועדה למונחי זואולוגיה שואפת לתת שמות לחרקים בארץ ישראל, מתוך כוונה להעמיק את היכרות העם חובב הטבע עם עולם החי שלו. צעד ראשון בכיוון זה הוא מתן שמות עבריים לקבוצות הגדולות ביותר, כלומר לסדרות. כאשר נשיג מטרה זו, נרד לרמות מיון נמוכות יותר.

מתוך רצון לשמור על יציבות בשמות העבריים, ברשימה שלפנינו הותרנו על כנס את מרבית השמות השגורים בציבור, ושינינו רק כאשר היה צורך בכך. ברשימה גם כמה תת-סדרות, וכן סדרות הסמוכות לחרקים אך מחוץ להן.

הערות	השם המדעי	השם העברי	
	Hexapoda	שֶׁשׁ-רַגְלִים [על-מחלקה]	.1
	Collembola	קִפְיִי-זִנְבָאִים	.2
	Protura	קָדָם-זִנְבָאִים	.3
	Diplura	דו-זִנְבָאִים	.4
	Insecta	חַרְקִים [ביחיד חֶרֶק; מחלקה]	.5
	Apterygota	חֶסְרֵי-כָנָף [תת-מחלקה]	.6
	Archaeognatha	נְתִינָאִים	.7
	Zygentoma	זָנַב-זִיפָאִים	.8
	Pterygota	בַּעֲלֵי-כָנָף [תת-מחלקה]	.9
קבוצה הכוללת את הסדרות 12, 13	Palaeoptera	קָדוּמֵי-כָנָף	.10
קבוצה הכוללת את השאר	Neoptera	עֲלָאֵי-כָנָף	.11
(בר + יום)	Ephemeroptera	בְּרִיזְמָאִים	.12
	Odonata	שְׁפִירָאִים	.13
	Plecoptera	גְּדוּתָאִים	.14
	Dermaptera	צְבֵתָאִים	.15
	Orthoptera	חַגְבָאִים	.16
	Phasmatodea	מַקְלוֹנָאִים	.17
	Embioptera	אֶמְבִּיָאִים	.18
	Mantodea	גְּמְלֵי-שְׁלֵמָה	.19
	Blattodea	תִּיקְנָאִים	.20
	Isoptera	טְרַמִּיטִים [תת-סדרה]	.21
	Hemiptera	שׁוֹנֵי-כָנָף	.22
	Heteroptera	פְּשָׁשִׁים [תת-סדרה]	.23
	Sternorrhyncha	כְּנִימוֹת [תת-סדרה]	.24
	Auchenorrhyncha	צִיקְדוֹת [תת-סדרה]	.25
	Thysanoptera	תְּרִיפְסָאִים	.26
	Psocodea	כְּנָאִים	.27
	Psocoptera	פְּסִיקוֹנִים [תת-סדרה]	.28
	Mallophaga	כְּנִים לועסוֹת [תת-סדרה]	.29
	Anoplura	כְּנִים מוֹצְצוֹת [תת-סדרה]	.30
	Coleoptera	חַפּוּשִׁיּוֹת	.31
	Neuroptera	אֶרִינְמְלָאִים	.32
	Megaloptera	כְּנֵפֵתָאִים	.33
	Rhaphidioptera	אֶרִינְחָשָׁאִים	.34
	Trichoptera	שְׁעִירֵי-כָנָף	.35
	Lepidoptera	פְּרָאִים	.36
	Siphonaptera	פְּרַעוּשָׁאִים	.37
	Strepsiptera	מְנִיפָאִים	.38
	Mecoptera	זָנַב-עַקְרָבָאִים	.39
	Diptera	זְבוּבָאִים	.40
	Hymenoptera	דְּבוּרָאִים	.41